

Prædiken til Kristi Himmelfarts dag

Mark. 16, 14-20.

Der er mange mennesker, som er religiøst søgende i disse år. De fortæller, at de søger efter nogle pejlemærker i deres liv. De søger ikke et ståsted, en ideologi eller en kort og klart defineret tro og kirke, men de søger de åndelige dimensioner i tilværelsen.

En anden gruppe mennesker er tøvende overfor religion. De afviser den ikke. Som sagt tøver de. De har vanskeligt ved at tro, fortæller de, når man som præst taler med dem. I undersøgelser, som medierne ofte lægger frem i disse år, fremgår det også, at der er en del, som har svært ved at sige, hvad deres religiøse holdepunkt i tilværelsen er, hvis de har et sådant. Mere seriøse undersøgelser end dem, som medierne diverterer med, nemlig videnskabelige undersøgelser viser imidlertid noget lignende. Her får vi dog mere forklaring på, hvad det er, der gør mennesker tøvende i religiøs henseende.

Vanskeligheden synes at bestå i, at mennesker har fået den opfattelse, at kristendommen definerer sit indhold så bastant og firkantet, at det udelukker det, som fornuften ellers holder for sandt. Med andre ord er

vanskeligheden – for mange – et sammenstød mellem tro og fornuft. Andre siger det samme ved at modstille videnskab – her mennes naturvidenskab – og tro.

Kan man kun tro, når man kobler fornuften fra? Nej. For den ufornuftige tro er ikke tro, men overtro. Hertil kan man nu indvende, at det vist ikke kan passe. Hvad er det nemlig, der er på spil i vores evangelietekst i dag? Tilskyndes vi ikke til at tro på påstande, der er mere eller mindre usandsynlige? Tales der ikke om så fornuftsmodstridende forhold som opstandelse fra de døde, åbenbaringer, tegn på tro som f.eks. demonuddrivelse, håndtering af giftige slanger, indtagelse af dødbringende gifte uden risiko og til sidst himmelfart?

Er det virkelig alt dette, man skal sige ja til at tro på? Tillad mig at gætte på, at der i så fald er få troende her, selv om de fleste af os nok ville svare bekræftende, hvis vi blev spurgt, om vi tror.

Her er noget spidsfindigt og vanskeligt på spil. Det hører vi næppe de første mange gange, hvor vi læser eller hører denne afslut-

ning af Markus-evangeliet. Men sagen er, at denne lille evangeliske beretning, der afslutter det ældste evangelium, fortæller om og forkynder, at det, som alt i evangeliet kommer an på, er, at Jesus Kristus tror på os og tager os til sig som sine børn og kan bruge os til at bringe budskabet om ham videre. Det drejer sig ikke om at slå krøller på fornufften for at tro.

Vi skal nemlig lægge mærke til, at Markus fortæller, at Jesus efter opstandelsen viste sig for Maria Magdalene. Hun var, fortæller legenderne om hende, et af samfundets udskud. Måske var hun tidligere prostitueret. Hun blev ikke anset for at være noget eller nogen. Dog blev hun set af Jesus. Efter opstandelsen kom han til hende. Han så altså til hende også dér, og hun så ham. Det ville ingen tro.

Der var heller ingen, som ville tro på, at han viste sig for to af disciplene, da de gik på vejen. Hvorfor ville de ikke det? Jeg kan ikke forestille mig det anderledes, end at de ikke med deres fornuft kunne forestille sig, at døde stod op af deres grave. De var måske ikke ret meget anderledes end os i den henseende?

Det var lige ved at gå galt tredje gang. Jesus kom til dem, da de spiste sammen. Der fortælles ikke, at de kom til tro. Nej, dybere fortælles det, at han var til stede, da de spiste sammen. At spise sammen, som vi i gudstjenesten gør ved nadveren, er at udtrykke, at vi har samme kilde til livet. Hans tilstedeværelse og nærvær skal gøre os opmærksom

på, at den skabende og opretholdende og forsonende Gud er her i Jesus Kristus, og at han giver os af livets kilde og deler den med os.

Det afgørende er dette, og tillige at han slet ikke spørger, om de nu tror. Nej, han skælder dem ud, og viser dem derefter den ubegribelige tillid, at han sender dem ud i verden for at prædike om ham, hans gerninger og hans opstandelse.

For mange af os er det uforståeligt, at han bare viser dem denne næsten blinde tillid og tror, at de kan bringe troen videre. Jamen er det nu så mærkeligt? Er dette overnaturligt og fornuftstridigt? Nej, for så er den kærlighed, elskende elsker hinanden med, fornuftstridig. Ja, så er den kærlighed og omsorg, som forældre viser deres børn, fra de er ganske små og gennem hele deres liv, også fornuftstridig. Det er den måske også. Dog er det den, der bærer vores indbyrdes tillid og tro på hinanden. Elskendes indbyrdes trofasthed har intet tegn eller bevis. Det hviler alene på tillid. For tillid er tro, eller tro er tillid. Tro er at svare på den tillid, der bliver én til del.

Gud viser os, sine skabninger og børn, tillid gennem Jesus Kristus. Han er Gud og menneske. Han skænker den tillid, som er livgivende og bærende for alt liv. Selv tvivlende og vantro bliver vist den tillid, og de bliver sendt ud i verden med den. Sådan sendes vi også ud i verden. Vi hørte de samme ord ved dåben for lidt siden. Gå ud i alverden og

fortæl om og vis, hvad I har mødt af tillid. Vis tilliden ved at praktisere den.

Tegnene er dåb og nadver, hvor Gud selv handler og taler. Han bruger ikke overnaturlige tegn, men vand, brød og vin og ord. Derved skaber han tillid. Derved skaber han nærvær. Ja, men Jesus talte jo om andre tegn! Ganske rigtigt, det gjorde han. Dem kan vi sandelig ikke forbigå. For de står indtil videre og stritter imod alt det, som jeg har sagt hidtil. Disse tegn, dæmoner, slanger, tale med nye tunger etc. er symboler. Alle tegn og symboler peger hen på noget andet end sig selv.

Dæmoni kan være så mange forskellige ting. Det kan være en besættelse af en tankegang. Søren Kierkegaard taler f.eks. om den dæmonisk indesluttede. Det er det menneske, som tvivler på sit eget værd, og som ikke tør eller vil henvende sig til andre. Dæmonien ligger i, at vedkommende ikke tror på eller har tillid til, at andre vil ham det godt. Han har heller ikke tro på eller tillid til, at han selv kan ville andre noget godt. Hvad skal der til her? Det dæmoniske er, at almindelig adgang til og kommunikation med den indesluttede ikke rigtigt er mulig. Svaret er, at den dæmoniske skal vises en ubetinget og uforbeholden tillid. Dæmonen i overført betydning skal ikke drives ud med store og spektakulære foranstaltninger. Kun tillid og kærlighed gør et menneske stærkt og giver det tiltro til andre og sig selv.

Kan du omsætte den tillid, der er vist dig, til andre, kan du sikkert også – uden at du vil

det, og uden at du ved det – drive andres vrangforestillinger på flugt.

På samme måde kan du tage på slanger. For slangen er bl.a. et symbol eller tegn på bagtalelse og sladder. Sådan noget trives altid bedst der, hvor ingen rigtig har tillid til hinanden. Den sladrende har ofte mindst tillid til sig selv. Derfor stiver han sig af med at fortælle om andre. Også han kan håndteres ved tillid, ved at lade sladdereren prelle af, ved at lade være med at svare på den, ved at lade være med at bære domme videre.

Sådan kan vi blive ved. Hvem kan ikke få et nyt sprog gennem tillid? Se, hvordan et barn kan vokse ved at få ansvar og opmærksom tillid. Se, hvordan den mutte og stressede ekspedient ved kassen i supermarkedet kan få tungen på gлед ved at møde anerkendelse og forståelse.

Den afdøde italiensk-jødiske forfatter Primo Levi, der overlevede udryddelseslejren Auschwitz, siger i indledningen til sin bog Hvis dette er et menneske, at mange mennesker, ja mange nationer mener mere eller mindre bevidst, at ”enhver fremmed er en fjende”. Denne opfattelse ligger dybt. Den udgør ikke et tankesystem, men får den luft og lys, kan den blive udgangspunkt for en udvikling, der ender i Kz-lejren, siger han. Primo Levy har fra jødedommen den samme grundlæggende etik med, som vi har i kristendommen, (og vi har den jo fra jødedommen), at den andens ansigt møder os med tillid og siger ”du må ikke slå mig ihjel”. Hvis man er et mere eller mindre dæmonisk indeslut-

tet menneske, gør dette måske én angst. Alligevel er tilliden og troen det eneste, der kan stilles op mod ondskaben, også den uforklarlige ondskab, der fører til Kz-lejre.

Det er alene Guds tillid til sit skaberværk og til sin skabning, mennesket, der kan tale ondskaben og døden midt imod. Det måtte han gøre ved at blive menneske i Jesus Kristus. Da han havde lidt døden og besejret den med opstandelsen og det gentagne møde med mennesker og med udsendelsen af dem og os, kunne han lade os bære dette videre.

Derfor er himmelfarten ikke en overnaturlig foreteelse, men en tillid til dig, og du skal gå som det skrøbelige og måske tvivlrådige eller søgende menneske, du er, og give videre af den tillid og tro, at den anden, du møder på din vej, ikke er din fjende, men at han bærer Guds billede i sig, for han er Guds barn.

Strider dette mod fornuften? Ja, måske, men overnaturligt er det ikke. Det er livsgrundlaget for os alle, hvad enten vi kalder os troende, søgende eller ikke troende. Men det skal stå lysende klart, at kirkens evangelium ikke er noget eller ikke rummer en sandhed, vi lige så godt kan komme frem til på andre måder. Dette kan vi ikke sige os selv. Evangeliet forkynder, at Gud er med os al tid, at han viser sig gennem ordene og tegnene ved dåb og nadver.

For her taler vi om den ubetingende kærlighed, der kommer til os og viser os tillid. Ville vi fundere kærligheden i os selv, er

den betinget af os, og så er kærligheden aldrig større end os. Erfaringen viser os noget andet, nemlig at kærligheden og tilliden gør os større, end vi er.

Så gå da i Jesu navn og giv videre, hvad du selv er blevet mødt af.

Amen.

Poul Henning Bartholin
Århus Domkirke

Salmer: 257-218-309 / 250-439-254-252

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk